

„Праця“

Український просвітний тижневик в Бразилії виходить в Прудентополи кожного Четверга.

Передплата в Бразилії:

Річно 8\$000, піврічно 5\$000.
 Для Галичини річно 72 корон.
 Для України 36 рублів.
 Для Півн. Америки 2.50 дол.
 Для Канади 2.50 дол.
 Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“
 Jornal semanal para os
 Ukrainos no Brazil.
 Publica-se em Prudentopolis
 às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від
 стиха. Більші по 200 рс. За вся-
 кі оголошення платить ся згори.

PRACIA
 Prudentopolis
 Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавничя спілка.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“ — З Рус. пс. Маркияна Шашкевича.

Ми України до своєю
 В нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не розлучать нас ні море,
 Ні межі чужих прав. Гимн ам. Укр.

Упадок Польщі.

Недавно цьому Людендорф в своїх мемуарах заявив, що упадок Німеччини почався від тої хвилини, коли вона посягнула рукою по Україну. Опісля цього самого досвідчив на собі московський реакціонер, Денікин. Він випосажений і виеквіпований Англією і Америкою йшов неначе лявіна на большевицьку Москву, валячи і змітаючи червоного ворога перед собою. І в часі свого побідного походу забаглося йому підбити Україну; звернув з дороги і місто на Москву, пішов на Київ. Повалив Директорію, взяв Київ і завоював Україну, але в цю мить і йому прийшов кінець. Його до-тепершні побіди переінілися в погром і нині остатки його армії під Вранглем навіть не входять в рахубу. За Денікином така сама доля спіткала і Польщу.

Польські часописи писали величезні бомбастичні статті про це як то Пілсудскі, начальник Польскі побідно вмаширував до Києва і як вищербив «слядами Болеслава Хробрего меч на злотей браме Київов». І дійсно «вищербив» що дальше не мав вже чим воювати. І польська армія, неначе сполонені заяці втікала не тільки з Києва, але і з цілої України. Спіткала її доля Німців, Денікина.

Втікаючи, почали як з нот брехати, що «відворот» їх відбуває-ся «в повнім порядку». Дійшло до того, що навіть в хвилі пануючої втеки їх з України, заявив Пілсудський всему світови, що «Поляки можуть іти на схід доки схочуть, навіть на Москву, але не хочуть...» Подібною бляги не допустився ще ніхто.

і амуніції, кількасот льокомотив і т. д. Протягом 11 днів опинилася польська армія втікаючи з Києва — аж під Проскуровом. Подібно скорої втечі цілої маси війська не знає історія, окрім одного випадку: коли Поляки втікали побиті нашим Богданом під Пилявою.

Показується, що не вистарчить вимагати від Франції багато зброї і амуніції, не вистарчить зігнати в купу навіть мільона людей, й іменувати «генералами» та «начальниками» людей, які не знають військового діла, бо весь свій вік пережили в каварнях львівських і краківських. З цього армії не зробиш, хочби як хвалили, що зробиш. І це виразно ствердив старий і досвідчений маршалок Франції Фош, що ствердив таке: 1. що в польськім генеральнім штабі панує повне безголове й замішання, 2. польська армія (по такім короткім істнуванню!) вже не входить в рахубу як серйозна боева одиниця. 3. що большевики можуть свобідно зайняти Варшаву хіба що Антанта політичними переговорами задержить їх від сего.

Отож правда в тім, що не Поляки можуть зайняти Москву тільки большевики можуть зайняти Варшаву. Так сказав приятель Польщі.

Що жде тепер Польщу? Очевидно повний упадок. Не задержить вона не тільки Галичини, але навіть і Холмщини, навіть Данціга, який їй придався б для відлиху в морю. Флота їх в найдуртнім разі плавати ме по Вислі і то не по цілій. Остатний раз були Поляки в Києві. Вони не чули інстинктом і тому знищили

кричать на весь світ, що моглиб іти на Москву, якби хотіли...

Тяжко гноблений ляхами український народ Галичини відтхне від їх ярма. Ще вигине поляцьких тюрмах і таборах багато наших братів, ще буде багато вдів і сиріт, — але кінець кінців польський вамяр матиме як підірвані крила й зломаний хребет що вже ніколи більше не полетить на чужі землі, але інші народи пічнуть його вчити культури на його землі. Цей час уже не далекий: І невдовзі почуємо скавуління тих грабіжників на їх власній землі.

І жертви, які прийшлося понести українському народови наслідком грабіжного нападу Поляків на Галичину і Україну не пропали даром. Польща нині не рестала вже бути небезпекою для України і на довгі роки не стане в неї ні сили ні відваги в друге витягати свої руки по українське добро.

Оден наш ворог наразі перестав істнувати. Остав ще послідний. Московсько-большевицько-чорносотенно-імперіялетична спілка. Маймо надію що за короткий час її спіткає на Україні така сама доля, що спіткала Німців, Денікина Поляків. Воно не обійдець без жертв, але це вже будуть послідні жертви нашого народу, послідна ціна здобуття незалежності і свободи.

„Америка“.

І чого він нас вченився?

Польська, а велід за тим наша преса донесла, що С. Петлюра зустрівся недавно в Люблині з переїзджаючим на фронт Пілеу-

Польща Петлюру для своїх політичних цілей — а то, щоби показати перед компетентними політичними чинниками зах.-европ. держав, що єсть якась українська влада, яка в порозумінню з галицькими Українцями за якісь марні концесії дає принципальну згоду на інкорпорацію Галичини до Польщі. Ясна річ, що спеціально під цю хвилю така заява є для Поляків дуже пожадана.

Та хоч наші провідники в краю не дали себе Полякам і Петлюрі обдурити, то ще раз заявляєм, що С. Петлюра не має ніякого права виступати з якиминбудь заявами або предложениями в справі Сх. Галичини.

Отже тому, щоби не затемнювати в міжнародній політиці східно-галицького питання, представник одиноко компетентної влади, Зах.-Української Н. Р. в Парижі проф. Др. Ст. Томашівський вніс на її поручення ноту до Найвищої Ради з відповідною заявою і фактичним представленням справи.

Новий виступ С. Петлюри б'ється тому як зрада, а його самого як крайного шкідника не тільки нашої блищої батьківщини але і цілого українського народу.

ВСЯЧІНА.

Большевики перейшли Серет.

Польський литовський фронт майже вже зовсім зліквідований. Большевики розбили польську піанічну армію і зупинилися над німецьким кордоном Східних Прус. На Білорусі і Пинську Поляки рівнож розбиті опорожнивши важний залізничний узол Барановичі, опісля на півд. захід. Міхновичі, Косово і Пинськ і в безпримірнім переполосі, оставляючи терени, шпитали, артилерію відтягарться на Кобринь — Бересте. Найкраще

і йому прийшов кінець. Його до-тепершні побіди перемінилися в погром і нині остатки його армії під Вранглем навіть не входять в рахубу. За Денікіном така сама доля спіткала і Польщу.

Польські часописи писали величезні бомбастичні статті про це як то Пілсудскі, начальник Польські побідно вмаширував до Київ і як вищербив «слядами Болеслава Хроброго меч на злотей браме Київова». І дійсно «вищербив» що дальше не мав вже чим воювати. І польська армія, неначе сполонені заяці втікала не тільки з Києва, але і з цілої України. Спіткала її доля Німців, Денікіна.

Втікаючи, почали як з нот брехати, що «відворот» їх відбувається «в повнім порядку». Дійшло до того, що навіть в хвилі пануючої втеки їх з України, заявив Пілсудський всьому світові, що «Поляки можуть іти на схід доки схочуть, навіть на Москву, але не хочуть...» Подібної бляги не допустився ще ніхто.

Що втеча Поляків з України була прямо панічна, на це маємо вже реляції наочних свідків. В замішанню викликаним розмірно великими загонами кавалерії Буденного — утікало польське військо всіх гатунків зброї так без пам'яті, що оставило цілі маґазини зброї

і досвідчений маршалок Фіш, що ствердив таке: 1. що в польськiм генеральнiм штабi панує повне безголове й замишання, 2. польська армія (по такiм короткiм iснуванню!) вже не входить в рахубу як серiозна боева одиниця. 3. що большевики можуть свобiдно зайняти Варшаву хiба що Антанта полiтичними переговорами задержить їх вiд сего.

Отож правда в тiм, що не Поляки можуть зайняти Москву тiльки большевики можуть зайняти Варшаву. Так сказав приятель Польщi.

Що жде тепер Польщу? Оче-видно повний упадок. Не задержить вона не тiльки Галичини, але навіть i Холмщини, навіть Данциґа. який їй придавсяб для вiддиху в морю. Флота їх в найлутшiм разi плавати ме по Вислi i то не по цiлій. Остатний раз були Поляки в Києві. Вони не чули iнстинктом i тому знищили найкращу пам'ятку штуки всiх славянських народ: Володимирський собор, побудований в тисячлiтню рiчницю крещення нашого народу. Поляки випираються знищення. Але хто вiривби тим брехунам, прямо хорим вiд брехунства, якi в хвилi панiчної втеки

кив на Галичину i Україну пропали даром. Польща нинi не рестала вже бути небезпекою для України i на довгi роки не стане в неї нi сили нi вiдваги в друге витягати свої руки по українське добро.

Оден наш ворог наразi перестав iснувати. Остав ще послiдний. Московсько-большевицько-чорносотенно-iмперiялiстична спілка. Маймо надiю що за короткий час її спіткає на Українi така сама доля, що спіткала Німців, Денікіна Поляків. Воно не обійдесть без жертв, але це вже будуть послiднi жертви нашого народу, послiдна цiна здобуття незалежності i свободи.

„Америка“.

І чого він нас вчепився?

Польська, а вслід за тим наша преса донесла, що С. Петлюра зустрівся недавно в Люблині з переїзджаючим на фронт Пілсудським, а вслід за тим на днях вислав з Тарнова, де тепер перебуває, на руки Пілсудського як голови польської Ради Оборони Держави меморіал, в яким пред-ложив свої як посередник між галицькими Українцями і Польщею.

І цим разом, як бачимо, вжила

дно-галицького питання, предста-вник одиноким компетентної влади, Зах.-Української Н. Р. в Парижі проф. Др. Ст. Томашівський вніс на її поручення ноту до Найвищої Ради з відповідною заявою і фактичним представленням спра-ви.

Новий виступ С. Петлюри цятуємо тому як зраду, а його са-мого як крайнього шкідника не тільки нашої блищої батьківщини але і цілого українського народу.

ВСЯЧІНА.

Большевики перейшли Серет.

Польський литовський фронт майже вже зовсім зліквідований. Большевики розбили польську північну армію і зупинилися над німецьким кордоном Східних Прус. На Білорусі і Пинську Поляки рівнож розбиті опорожнили важний залізничний узел Барановичі, опісля на півд. захід. Міхновичі, Косово і Пинськ і в безпримірній переполосі, представляючи терени, шпиталі, артилерію відтягаються на Кобринь — Бересте. Найкраще ще держались Поляки на південнім фронті, переводячи від часу до часу льокальні протиступи. Однак і тут не змогли ставити опору большевицькій армії. Трьома шляхами входять нині большевики на галицьку зем-лю. Після остаточного розірвання польського фронту під Дубном большевики заволоділи Берестечком, Бродами, посуваються в напрямі Буська і стоять тут на 2 денні

М. Гоголь.

Тарас Бульба.

(повість).

20)

Козаки всі стояли з понуреними головами, почувачи свою провину; тільки один незамайківський куріний отаман Кукубенко озвав ся:

— Стривай, батьку! — промовив він: — хоч воно й не по закону перечити, кели промовляє кошовий перед усім військом, та коли діло було ве так, то вже треба озватись. Ти не зовсім по правді дорікаєш усьому війську християнському. Козаки були-б винуваті й заслужили-б на смерть, якби нашілись у поході, на війні, у тяжкій праці, але ми сидли без діла, даремно нудились перед містом. Ні посту, ні иншого християнсько воздержання не було: якже-ж могло бути, щоб на безділі та не напив ся чоловік? Гріха тут нема. А ось ми краще покажiм їм, як нападати безвинних людей. Перше били добре, а тепер так побем, що й п'ять до дому не донесуть.

Річ куріниного отамана подобалась козакам. Вони понідали вже зовсім понурені голови й багато їх притакнули, промовивши:

— Добре сказав Кукубенко!

А Тарас Бульба, що стояв не далеко від кошового, промовив:

— А що, кошовий, мабуть правлу сказав Кукубенко? Що ти на те скажеж?

— А що скажу? Блажен і батько, що породив такого сина! Ще не велика мудрість сказати докірливе слово, а більша мудрість сказати таке слово, щоб, не ругаючись над бідою чоловіка, підбадьорило його духа, як остроги підбадьорюють коня після водопою. Я сам хотів розважити вас після того, та Кукубенко здогадавсь уперед.

— Добре сказав і кошовий! — почувлось між рядами Запорожців.

— Добре слово! — сказали й другі.

І навіть сивочубі, що стояли мов сиві голуби, і ті кивнули головою й моргнувши сивим вусом, тихо промовили:

— Добре слово сказав!

— Слухайте-ж панове! — говорив кошовий далі, — брати кріпость, дратись і підкопуватись, як то роблять чужі, німецькі митці — нехай їм хрін з такою роботою! — і не до речі і не козацьке діло. А міркуєчи по всьому, ворог про-рвав ся в місто не дуже з великим за-пасом: маж було щось мало з ними. Люд у місті голодний, все поїсть у мить, та ще й сина коням... се вже не знаю, а хіба з неба кине їм вилами якийнебудь їхній святий... Тільки про те Бог знає, а їхні ксьондзи тільки на словах митці.

Чи за сим, чи за тим, а все вони виїдуть з міста. От ви й розділяйтесь на три купи і ставайте на три дороги перед трома брамами. Перед головною брамою п'ять курінів, перед другими по три куріні. Дядківський і корсунський курінь на засідку! Полковник Тарас з полком на засідку! Титарівський і тимонівський курінь на підмогу з правого боку табору! Щербинівський і стебликівський — верхній з лівого! Та виходить з рідів, панове молодці, хто з вас острій на слово, подражніть трохи ворога! У Ляха уста-голова влача: лайки не витерпить, то може ще й нині вони всі виїдуть з брами.

Курініні отамани, огляньте гарненько свої куріні, в кого недостача, поповніть останками перенславського. Перегляньте все наново! Дати на прохмілля по чарці горівки й по хлібви на козака. Але правда, кожний ще від учорашнього снтей, бо нігде правди діти, понаїдались так, що я дивуюсь, як у ночі ніхто не луснув. Та от ще один приказ: коли хтонебудь, шинкарь, Жид, продасть козакови хоч один кухоль горівки, то я прибію йому на самім чолі свиняче вухо й повину як со-баку, горі погами! До праці-ж брати! До праці!

Так робив розпорядки кошовий, і всі поклонились йому в поясе і, не надіваючи плашок, подались до своїх возів; аж коли відійшли далеко, тоді надли шапки. Всі

почали готуватись: пробували шаблі, на-спали порохи з мішків, у порохівниці, підкочували і ставили мажі, вибирали коні.

Ідучи до свого полку, Тарас думав і не міг додуматись, де дів ся Андрій.

«Чи полонили-б його разом з иншими і звязали сонного? Але ні, не такий Андрій, щоб живим віддав ся в полон».

Між убитими козаками теж його не було видко. Задумав ся дуже Тарас і йшов попереду свого полку, не чуючи, що його давно вже хтось кликав.

— Кому мене треба? — спитав він нарешті, прочунавшись.

Перед ним стояв Жид Янкіль.

— Пане полковнику, пане полковнику! — говорив Жид, швидко хапаючись і перериваючи голос, мовби хотів сказати щось дуже важне. — Я був у місті, пане полковнику!

Тарас глянув на Жида і здивував ся що той уже поснів бути у місті.

— Якій же враг тебе заніс туди?

— Я зараз розкажу, — промовив Янкіль. — Як тільки я почув у ранці гомін і козаки стали стріляти, я ухопив кафтан і, не надіваючи його, побіг туди бігцем; дорогою вже надів його бо хотів швидше довідати ся від чого гомін, чого козаки так рано почали стріляти. Я взяв і прибіг аж до міської брами якраз у той час коли військо входило у місто.

марші від Львова. Друга армія опанувала залізничний шлях Підволочиска — Бэрки (узлова станція між Тернополем і Тереховою) перейшла горішній Серет і стоїть у воріт Тернополя. Третя большевицька армія перейшла Збруч біля Скали і Ніври і запрямує на Бучач — Станиславів.

Генерал Тарнавський у Львові.

При відвороті української армії з від Винниці прибув генерал Тарнавський разом зі своїм сином в Камінець. Коли там заряджено евакуацію вивезла польська жандармерія генерала до Рогатина, де його держали під сильною сторожою. Як подають останні львівські часописи генерала Тарнавського перевезено до Львова раз з двома українськими старшинами як Р. Купчинським, М. Юрковом і пр.

Поляки здержали залізничний рух у Східній Галичині.

Офіційна „Газ. Львівська“ подає, що на основі розпорядку військових властей задержано особовий рух на залізничних лініях від слідуєчих місцевостей: Коломия, Станиславів, Галич, Ходорів, Львів Рава руська, Белзець, Рейовець Холм, Бересте Литовське, Черемха, Білосток, Гравево.

Масові арештування Українців в Холмщині.

Як довідуємося Поляки переводять тепер на Холмщині масові арештування. В Жмуді і Рацидорівцях арештовано 25 хліборобів. Грубешівська тюрма переповнена ново арештованими Українцями, яких не переслухується і де не переводяться ніякого слідства. В Стрільцях арештовано 8-ох поважних селян. В Холмі арештовано і вивезено на захід двох професорів, дякоучителя Стамбульського і 6-ох міщан.

Під польською владою.

В хомській часописи „Наше життя“ подає Полішук М. Л. допис, яка характеризує положення українського хлібороба під ляхською кормигою: Вельми вже невідрадше пише він, становище хлібороба Полішука: жнива хоч заповідаються гарні, але свого хліба в нас взагалі не ставало ніколи, а що вже тепер, коли площа засіву багато-багато менша, тепер і поготів доведеться голодувати. Кажу — голодувати, бо роздобути гріш на хліб нізашо, худобу — єдиний скабб Полішука — війна пожерла; отож продати нічого, а ріжні оплати занадто великі. — Польські обшарники, котрих лани лежать збільшого облогом, за випас селянської худоби деруть з малоземних селян 300 рублів (царськими) за літо від корови не зважаючи на сервітутне право. — Доходить до того, що селяне мусять спокійненько дивитися, як обшарники ще й власність їхню грабують. Наприклад, громада села Нуйно, ковельського повіту, ще перед війною розвела на своїй землі гайок, але суміжний обшарник з села Раків Ліс п. Гадон вирубав на дрова аж 462 штуки будівельного ліса. Оберегли своє добро від Німців, а пан грабує! Ось тобі й відбудовуйся! — в селі Сошичко, на Ковельщині, новий власник лятіфундії ані тільки не рахується з правдивим нашим сервітутним правом. Тяжке й вельми невідрадне життя голдного Полішука. А вже найбільша зненавиджено нам ляхське ярмо.

дорожно боронять Сх. Галичини — це наш борислауський терен. В нім заковані мільярдні скарби, які експлуатують польські заборці для своїх кишень. Читаємо тому в польських часописах, що урядовці нафтового товариства „Галиція“ зложили на воєнну позичку пів мільона польських марок. Прочі фірми субскрибували понад 100 мільонів марк. Ось звідки бере Польща свої фінансові засоби до панування над нами!

Невтральність Німеччини.

З Ерфурту депешують, що тамозна дирекція залізниць задержала 400 вагонів, в чому 170 вагонів з чобітьми, часть вагонів з аероплянами і 100 вагонів з убранням. Цей матеріал призначений був для Польщі. Французький уряд домагався негайно пропуску матеріалів і зажадав від Німеччини по 800 тисяч марок за кожен годину проволоки. На випадок повторення задержки загрозила коаліція Німеччині обсадженням залізниць між Францією і Польщею.

Невтральність Чех.

Чеський міністер заграничних справ Бенеш заявив, що Чехословаччина заховає строгу неутральність у війні між Польщею і Росією.

В Домбю.

Арештовані недавно в Золочеві українські громадяне опинилися в таборі в Домбю коло Кракова. Як нам доносять, Домбе починає знову наповнюватися українськими інтернованими з усіх сторін Східної Галичини.

Арештування.

Дня 18. липня арештовано в Тернополі Юліяна Янківського, Володимира Букшованого, Августа Бутримовича, Данила Кінаша і Осипа Соложинського; їх перевезено до Золочева, звідки дня 7. серпня відставлено до полевого суду ДОГ. — На Левандівці коло Львова арештовано вернувших з України Берктрава і Піцікевича та вивезено їх на захід. — На Клепарові коло Львова арештовано 4. серпня Івана Кінаша. — В селі Куровичах, пов. Перемишляни, арештовано Дениса Стоцького. („Гр. Д.“) — Як довідуємося, всі вище наведені арештовані в Тернополі, находяться в полевому суді в Перемишлі.

З Варшавських настроїв.

Як доносить „Dz. L.“, Варшава немов не здає собі ясно справи з цього, що доволка неї з кожним днем звужується боевий перстень. Свобода й безжурність ціхує Варшаву ще й досі. Патріотичний запал є солом'яним вогнем маніфестації без змісту. Варшаві ще не грозить переполох. Грозить їй ливна бездільність, параліж волі й діла.

Тернопіль по опорожненню.

По евакуації Тернополя місто зовсім опустіло. Осталися тільки Українці і бідаки, що не могли ніяким чином опустити міста. Нечувана харчева лихва росте з години на годину. Рівночасно падає вартість польської марки. За одну корону платять в Тернополі 2 марки. Ціни харчів такі: 1 літра молока 20 марок, 1 літра бараболь 30 марок, і кг. мяса 100 марок, хліба бохонець 100 марок.

Поляки евакуюють Львів.

Як довідуємося з певного жерела, Поляки вивезли депозити що важніших банків, як краєвого банку промислового і проєхали до

Пелісіє, б. посол Франклін — Буйон і и. Всі вони прибули в покишо півофіційній місії до народів і держав Східної та Центральної Європи, з цілюю за ціну повної реалізації їх національних стремлінь заставити їх створити сильний і тривкий блок проти наступаючих большевиків. Французи кажуть, що публична французька опінія а за нею також урядові французькі круги, вже остаточно покинули плян підпірання будови історичної Польщі і вважають, що дотеперішня французька політика в польській справі була крайно хибна і небезпечна для урядкування відносин на Сході. Зосібна щодо справи українсько-польського конфлікту, то Франція переорієнтувалася у напрямі принципу чисто етнографічної Польщі та на сій основі бажала-б будувати свої згадані пляни. Наскільки знаємо, в наших кругах, з уваги на відому дотеперішню політику Франції до нас, французькі висланники зустрілися з дуже холодним прийняттям.

Винниченко президентом ради народніх комісарів України.

Віденська часопись „Український Прапор“ з 25. липня с. р. доносить:

Від особи, яка на днях прибула з тамтого боку фронту, довідуємося, що Володимир Винниченко став президентом ради народніх комісарів совітської України. Раковський має виїхати до Румунії.

З тої вістки виходить, що Винниченко вспів в кругах совітського уряду в Москві переперти свої домагання, які опираються на повній суверенности радянської України.

Заповідження большевицьких репресій.

Часопись „Український Прапор“ з 25. липня с. р. доносить:

З добре поінформованих кругів довідуємося, що большевики розкинули над Галичиною і Львовом літаками масу відозв, в яких заповідають, що за кожного арештованого Українця або Жида будуть брати 10 Поляків.

Радянська Україна у справі Галичини.

Львівська польська часопись „Газета Вечорна“ пише, що довідується, що комісаріят совітської України домагається прилучення до України цілої Східної Галичини, Волині, і Холмщини. Надто деякі московські комісари мали заявитись, що совітська Росія може заключити мир тільки із совітською Польщею.

Україна в переговорах.

З останніх вістий видно, що російські большевики в переговорах з Польщею вже не поминають України так як досі.

Іменно, у рапорті який большевицький делегат Каменев предложив британському прем'єрови Лойдови Джорджови, є сказано що Польща має зложити оружє Росії і Україні та що війська Росії і України вступаються з Польщі по розпущенню польських військ і зложенню оружя.

Коли правда, що Винниченко є тепер президентом в Києві, то видно був би сійого вплив, що большевики говорять про Україну яко державу а не вважають її тільки адміністраційною частиною Росії.

Польські лицарі.

В „Дзєніку Льдовім“ читаємо: „Оноді з невідомої причини счинився великий пе-

Народів, супроти того Ліга Народів мусить докладно розслідити проєкт конституції. Після затвердження конституції наступить уконститування вільного міста Гданська і щойно тоді буде можна підписати польсько-гданську конвенцію. Проєкт конвенції так польський, як гданський будуть віддані Найвищій Раді до основного розслідження Коли не можна буде осягнути згоди між обома сторонами тоді справу рішать аліянти. Даліше заявив Сір Товер, що рішення що до особи будучого комісара Гданська залежить виключно від Народів. Сір Товер залишиться в Гданську тільки до часу уконститування вільного міста.

Німці відбивають українських полонених.

П. А. Т. доносить, що в Гданську відбили німецькі робітники українських полонених та перевели їх на німецьку територію. В часі метушні поранено польських жовнярів з ескорти.

Интерпеляція посла полк. Веджвуда в нашій справі.

На засіданню палати громад з дня 26 го червня посол полк. Веджвуд заінтерпелював прем'єра Льюїда Джорджа, чи англійське правительство схильно запросити до мирових переговорів, які мають незабаром відбутися в Лондоні для вирішення справедливих державних границь у Східній Галичині також легального представника східно галицького уряду през. Др. Евг. Петрушевича. У відповідь на це подав прем'єр Льюїд Джордж, що отсе внесення шан. посла являється предметом дуже серйозних розгляджень.

Здобуття Києва большевиками.

Після залишення Києва польсько-українськими військами, до міста війшла 58 большевицька піхотна дивізія. Дивізія яка в попередних боях понесла великі втраги була доповнена насильно мобілізованими. Як переказують втікачі з Києва, большевицька преса та комісари намагалися свій вступ до Києва роздути у велику перемогу червоної армії.

Але, не вважаючи на побідний, тон комісарів та преси, піднесення у війську, яке голодує і живе переважно грабунками, не почувалося. Серед населення настроїв був виразно пригнічений.

Українська армія бореться в околиці Камінця.

Звіти з поля боротьби доносять що боротьба понад берегами ріки Збруч ведеться день і ніч з великим затяттям. Фронт понад Збручем боронить українська армія.

Повстання в тилу у большевиків.

Люде які прибувають з місць зайнятих большевиками переказують, що армія большевиків здеморалізована, особливо ті частини, які перекинуті на Україну з північної частини Росії.

В розмовах червоноармійці заявляють, що на Україну вони їхали зовсім неохочо, бо ми звикли, кажуть вони, мати ворога перед собою, а на Україні сталого фронту немає, бо ворог усюди і звляється він май-

хліба в нас ззагалі не ставало ніколи, а що вже тепер, коли площа засіву багато-багато менша, тепер і поготів доведеться голодувати. Кажу — голодувати, бо рздобути гріш на хліб нізашо, худобу — єдиний скабб Поліщука — війна пожерла; отож продати нічого, а ріжні оплати занадто великі. — Польські обшарники, котрих лани лежать збільшого облогом, за випас селянської худоби деруть з малоземних селян 300 рублів (царськими) за літо від корови не зважаючи на сервітутне право. — Доходить до того, що селяне мусять спокійненько дивитися, як обшарники ще й власність їхню грабують. Наприклад, громада села Нуйно, ковельського повіту, ще перед війною розвела на своїй землі гайок, але суміжний обшарник з села Раків Ліс п. Гадон вирубав на дрова аж 462 штуки будівельного ліса. Оберегли своє добро від Німців, а пан грабує! Ось тобі й відбудовуйся! — в селі Сошичко, на Ковельщині, новий власняк лятіфундії ані тільки не рахується з правдивим нашим сервітутним правом. Тяжке й вельми невідрадне життя голодного Поліщука. А вже найбільша зненавиджене нам ляцьке ярмо.

Торговельні взаємини з Румунією.

Українське радянське правительство мало довершити — як нас звідомляють — торговельний договір з Румунією. Товаро обмін мається відбувати через Могилів над Дністром.]

Українська нафта і Польща.

Кожному, хто бодай побіжво обізнаний зі станом справ в нашому краю, ясно що головною причиною, ізза якої Поляки так су-

перемішлі.

З Варшавських настроїв.

Як доносить „Dz. L.“, Варшава немов не здає собі ясно справи з цього, що довкола неї з кожним днем звужується боевий перстень. Свобода й безжурність ціхуо Варшаву ще й досі. Патріотичний запал є соломяним вогнем маніфестації без змісту. Варшаві ще не грозить переполюх. Грозить їй ливна бездільність, параліж волі й діла.

Тернопіль по опорожненню.

По евакуації Тернополя місто зовсім опустіло. Остались тільки Українці і бідаки, що не могли ніяким чином опустити міста. Нечувана харчева лихва росте з години на годину. Рівночасно паде вартість польської марки. За одну корону платять в Тернополі 2 марки. Ціни харчів такі: 1 літра молока 20 марок, 1 літра бараболь 30 марок, і кг. мяса 100 марок, хліба бохонець 100 марок.

Поляки евакуюють Львів.

Як довідуємося з певного жерела, Поляки вивезли депозити що важніших банків, як краєвого банку промислового і прсчих до Варшави і Кракова. Богато родин з видніших польських політичних фінансових діячів вже виїхало до Варшави і закордон. В цілій Польщі проголошений виїмковий стан.

Зворот Франції в українській справі.

До Відня прибула більша група французьких політиків і журналістів, між якими видну роль грають б. міністер Барту посол

чення до України цією. Східноєвропейські, Волині, і Холмщини. Надто деякі московські комісари мали заявитись, що советська Росія може заключити мир тільки із советською Польщею.

Україна в переговорах.

З останніх вістий видно, що російські большевики в переговорах з Польщею вже не поминають України так як досі.

Іменно, у рапорті який большевицький делегат Каменев предложив британському премієрови Лойдови Джорджови, є сказано що Польща має зложити оруже Росії і Україні та що війська Росії і України вступляться з Польщі по розпущенню польських війск і зложенню оружя.

Коли правда, що Винниченко є тепер президентом в Києві, то видно був би се його вплив, що большевики говорять про Україну яко державу а не вважають її тільки адміністраційною частиною Росії.

Польські лицарі.

В „Дзєніху Людвім“ читаємо: „Оноді з невідомої причини счинився великий переполюх між перекупками на львівському ринку. Загальну паніку прибильшив і лоскіт стяганих ролет склепів страхайлів — купців. В критичній хвилі один вартовий міської „strazy obywatelskiej“, що повнив службу в ринку сховав ся чим скорше до ратуша. Другий кинув кріс на землю і скрився в кльозеті (виходку) під ратушем“. Нема то, як польські герої!

Конституція вільного міста Гданська.

Комісар Сір Товер заявив що конституція Гданська має бути затверджена Лігою

Українська армія бореться в околиці Камінця.

Звіти з поля боротьби доносять що боротьба понад берегами ріки Збруч ведеться день і ніч з великим зятяттем. Фронт понад Збручем боронить українська армія.

Повстання в тилу у большевиків.

Люде які прибувають з місць зайнятих большевиками переказують, що армія большевиків здеморалізована, особливо ті частини, які перекинуті на Україну з північної частини Росії.

В розмовах червоноармійці заявляють, що на Україну вони їхали зовсім неохочо, бо ми звикли, кажуть вони, мати ворога перед собою, а на Україні сталого фронту немає, бо ворог усюди і зявляється він майже завше, там, де його менше всього сподівається.

Повстаннями охоплені частини Полтавської, Катаринославської, Київської та Чернігівської губернії.

Большевики жорстоко розправляється з населенням.

В Чернігівській та Київській губернії багато сіл спалено зовсім.

Кіннота Буденного в багатьох місцях Катєринославшини, через яку проходила зона, коли її було перекинуто на фронт, зробила погроми.

Дивлюсь, — попереду відділу пан хорунжий Галаянович. Він мій знакомий: вже три роки як винен сто червоних. Я за ним, ніби то, щоб виправити в него довг, і увійшов разом з ним у місто.

— Як же ти — увійшов у місто та ще й довг хотів виправити? — спитав Бульба. — І він не звелів тебе повісити, як собаку?

— А, їй Богу, хотів повісити, — відповів Жид: — вже були його слуги зовсім вхопили мене й накинули мотуза на шию, але я відмоливсь у пана, сказав, що підожду довг, скільки пан захоче й обіцяв, що ще позичу, аби тільки поміг мені зібрати довги з інших лицарів; бо у пана хорунжого, — я все скажу по правді, — нема й одного червінця в кишені. Хоч він має і хутори і великі маєтки й аж чотири замки та степової землі до самого Шклова, а гроший у него, як у козака, Біг ма'. І тепер, коли-б не узброїли його брацлавські Жиди, то ні в чім було-б і на війну виїхати. Він і на соймі через те не був...

— Що-ж ти робив у місті? Бачив наших?

— Як ні! Наших там багато: Іцко, Рахум, Шмуль, Хайволох, Жид — орендар.

— Та пропадь вони собаки! — гукнув а пересердя Тарас. — Що ти мені течеш сю: жидівське колао? Я питаю тебе про наших Запорожців.

(Дальше буде).

КАРИ ЗА БРЕХЛИВІСТЬ.

Старинний славний народ, Римляни славили ся попри свою неустрашиму хоробрість також і великою прандомовністю. Коли між ними трапив ся хтось такий, що обжалував другого фальшиво, то вони, переконавши ся про се, брехуна карали в той спосіб, що розпаленим до червоности залізом випалювали йому знамя на чолі. В сей спосіб брехун оставав назначений до своєї смерти.

Римський цісар Макрінус казав кожного того карати смертю, хто фальшиво обжалував другого та не міг своєї скарги доказати.

Цісар Клявдій зачув був раз, що власне помер якийсь славний брехун, про якого говорено, що ніколи в своїм життю не сказав правди. Цісар дуже жалувал, що не знав нічо про того чоловіка, коли він ще жив; та щоби його брехливість все таки найшла кару, казав його тіло видобути з гробу і кинути на жир хижим птицям і звірам а маєток казав забрати для державного скарбу, його дім спалити а оставшу родину вигнати з міста.

Інший знова римський цісар, Траян, в війні з сльним народом взяв до неролі сина ворожого короля. Він хлопця незвичайно полюбив і вже хотів був звернути йому забране його батькови королівство. Та раз зловив його Траян на неправді. Се так розгнівало цісаря, що він закликав: »Я хотів був вже вернути тобі твоє батьківське королівство; але бачу, що ти є брехуном, отже тим самим ти є негідний стати королем. І тому твоє королівство дістане хто инший«!

Бачите отже, любі дітоньки, як то вже давно, дуже давно тому, люди бридили ся і карали брехливість. Отже і ви повинні на кождім кроці вистерігати ся того зла.

З*А*Г*А*Д*К*И.

Знають мене луг і води,
І криниці й огороди,
І дівчина мене знає
В косу радо заплітає.
Світ потане — я радію.
Розвиваюсь, зеленію;
В нічку зоряну, весняну
Соловейків колісаю.
Одгаюсь білим цвітом,
Наливаюсь теплим літом;
Осінь холодом повіє —
Я шаріюсь-червонію.
Знають мене луг і води,
І криниці й огороди,

І дівчина мене знає —
В косу пишно заплітає.
Діти, певне, мене знають,
Швидко загадку вгадають,
Бо нема тої людини,
Щоб невідгадала...

II.

Тепле літєчко брєніло,
Ясне сонєчко світило,
Мак червоний майорів;
На городі дві сестриці
Верєєкливі молодіці
Не жаліли язиків.
Перша каже: — Я кругленька,
Довгокоса, чєпурнєнька,
Косу зверху, стан в землі,
Маю шану, ласку всюди,
Оєобливо вбогі люди
Просто плачуть по мені
— От, сказала! От, горлата!
Цить гірка, душпайкувата!
Каже друга — огрядна:
В мене щічки смаглюваті,
Я постом ланую в хаті,
З медом дуже я смачна.
Мак гойдаєсь не чє,
Як цибуля пацїкує, —
Щє сильнійше почєрвонів;
Навіть редька чорнокора
Залишилає без докора, —
Мак на сонєчку зорів.

ЧИ ПИЛИ ВИ ВЖЕ КАВУ З УКРАЇНСЬКОЇ ФАБРИКИ?

Зайдіть до Григорія Кушніра
кольонія Шавієр да Сільва.

Там дістанете: каву палену найліпшої якості, без домішок, ароматичного запаху.

Café Economico, preparada por Gregorio Kuchmir.
Xavier da Silva — corr. Papandua — Sta. Catharina.

Адвокат

Dr. TRASYBULHO LINS-FILHO,
у прудентополи.

Принимав всякі справи цивільні, гандлеві, кримінальні. Виготовляє інвентарі, арроляменти і прочі всякі справи входячі в обсяг адвокатури. Ітересанти най удають ся до п. Вас. Лопатюка. Памятайте о сім, що всякі справи предкладаєте в українській мові.

Канцелярия містить ся:
Hotel Victoria — Prudentopolis.

Позір! — Позір!

ЛІНІЯ ІВАЇ І ОКОЛИЦЯ!

Linha Ivahy — Prudentopolis — Parana.

ОЛЕКСА МАРТИНЕЦЬ.

Поручаю всім Українцям мій новостворений склеп. Найдешевші товари споживчі, знаряди до ужитку домашнього. Купую збіже герву і всякі продукти кольоніальні. Чого Вам потреба, купите і будете вдоволені. Жаден Українець не може оминати, а іти до свого Українця.

Alexandre Martynec.

Ivahy — Prudentopolis — Parana.

Найбільший український склеп в Прудентополи Василя Войтовича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма, яка вдєволить Вас за Ваші гроші! Вступіть і переконайте ся, бо то не коштує нічо.

Більший вибір найрізномодніших матерій, наймодніших кольорів касеміри, коців, готових убранных, чисто-вовняних пал, полотна, хусток, стяжок, капелюхів солом'яних і сукняних, ниток до шиття, вишивання і ручних робіт, зимових шалів, перфум, перфумованого мила, скла, начинь кухонних, заліза, машин до шиття, пороху, шроту, фугетів, славної пасти „Фаворита“ і шнурівки; книжок, та приборів шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завсїгди: хміль, олій до фарб, свїчки мильові, а подостатком муки найліпших марок, соли грубої, меленої і рефінованої столової; Sal Glauber, Sal amargo, нафти, тютюну, рижу, цукру, фарини кукурузяної і мандькової, фасолі, кави зернятами, незрівняного смаку паленої і чай з Індій.

Завсїгди свїже насїне.

Продаю всім, з моєї власної цегольні ЦЕГЛУ, яку узнано за найміцнішу, найлекшу і найпрактичнійшу до муровання; ЧЕРЕПИЦЮ: витревалу, найменшої ваги, а найсильнішу. Скуповую на велику скалю герву та иньші краєві продукта.

Посїдаю велике і рівне подвірє на заїзд, а на случай потреби просторий, супокійний нічліг.

Wasilo Wojtowycz

Prudentopolis, Parana, Brazil.

НОВА КРАВЧАРНЯ

Вернарда Насталлі, в прудентополи.

Виготовляє всякі убраня від найдорозших до найтаввших. Роботи виконувє совїсно, після міри крою, і найновїшої моди, а при сім таню.

П. Вернард Насталлі є зятєм п. Франца де Кастро, знаного приятеля Українців і члена товариства українського „Україна“.

Alfaiataria de Bernardo Nastally
Rua Ivahy (близько дому п. Василя Федуса).
Prudentopolis — Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЕП І КРАВЧАРНЯ

Прокопа Маловського,

в прудентополи.

Вступіть, та самі переконайтеся, бо се ніч не коштує! В сїй фірмі можна вибрати собі чого бажаєте: ріжні матерії від найдорозшої, до пайтаншої, всякого рода хустки, нитки, стяжки, ріжні пахучі мила, шкло, знаряди кухонні, ріжні напитки краєві і заграничні, свїчки мильові, нафта, сіль, кави і проче.

Купувєсь герву по найдутшій ціні. Крім сего робитьєся убраня після найновїшої моди, та не дорого. Кождий Українець повинен памятати на ключ всїх свїдомих: „Свій до свого“!

Negocio e Alfaiataria de
Procopio Malovskyi.

Prudentopolis — Parana — Brazil.

Читайте уважно!

Хочете, щоби Ваші просьби (requerimentos) або иньші які справи були добре зроблені і прийаті, удайтеся до п. Лопатюка В.—Чому? Бо всякі справи можуть лише тоді добре вийти, як Ви представите їх в своїй рідній мові. Папери до урядового шлюбу, режістра дітий уроджених, померших, як і списи майна померших, удайтеся лишєнь до визше згаданого, а будете вдоволені.

Боротьба на польсько-більшевицькїм фронті.

До Варшави прибули додаткові французькі офіцери. Вони будуть приділені до ріжних відділів війська яко військові дорадники. На передмістї Варшави під проводом французьких офіцерів відчинено велику офіцерську школу.

Часописи постійно висказують погляд, що большевики зовсім не хотять мира з Польшею але її підбою.

Большевицький наступ здовж залізницї з Білостоку і в Галичині, в напрямі Львова робить скорі поступи помимо сильного опору Поляків.

В центрі поляки держаться ще в Пінску. Та коли наступ большевиків буде продовжуватися, польське військо буде приневолене опорожнити цілковито пінські болота.

На полудне генерал Буденний дістав великі скріплення для своєї армії в панцирних автомобілях узброєних в машиніві карабіни, які оперують на отвертїм полю, підчас коли кіннота оперує серед лісів. Над Збручем і Стиром боротьба переважно сама тільки піхота. Кіннота оперує великими масами в околиці Рівного і Луцка. На півночі таксамо ведеться боротьба виключно поміж піхотами.

Турецький наслідник зрієся „порожного“ престолу.

ко розсіває на тутешньому ґрунті вістки, начеб в останньому моменті таки прийшло до порозуміння між нашим представництвом в краю і Петлюрою, та що крок Петлюри наступив за згодою лідерів українського табору в Галичині. Очевидно: в цих вістках нема ані слова правди. Але в якій цілі пускає отсі відомости шан. б. віденський і теперішній бернєнський та берлінський посол — не тяжко відгадати.

З добре поінформованих кругів довідуємося, що голову парижської місії УНР, графа Михайла Тишкевича відкликано з його дотеперішньої посади. Відкликання мало наступити за інтимною порадою пана „барона“ Миколи Василька який дуже радо бажав би бачити себе на цїм становищі. Останні місяці удержувалась парижська місія на приватні кошти голови. На будучину як зачуваємо, уряд УНР. порішив забезпечити парижську місію на протяг пів року.

Від кількох днів відбуваються у Відні аступні наради в справі скликання Всеукраїнського Конгресу. Зі способу як цю справу ставляє група ініціаторів виходить що заноситься тут після відомої історії з Нац. Державним Союзом на нову петлюрівську авантуру.

великій страйк але здаєся що поліція вже вислідила много, тай зарадила.

До Рїйо много знатних зїїджаєсь, щоби побачити бельгійського короля. Найліпше вийдуть на тїй гостинї сї, що одержують готелі бо солєно беруть за одержанє.

Хто хоче зложити дар на церков українську в Куритїбі з оселі Прудентопільської, може зложити в канцелярії парохїяльній ОО. Василюк.

Дня 26. с. м. збудуться звичайні загальні збори товариства „Україна“ в салі Народного Дому, зараз по Богослужєнню.

ОГОЛОШЕННЯ.

Де є Іван Данилович, родом з Галичини, села Козина, пов. Скалат? Рїк тому перебував в С. Павльо; хтоб про него знав, або він сам, най зголоситься на адресу: Theodoro Savczka, Prudentopolis або до редакції „Праці“.

Євдоха Томків, з села Вербів, повіт Бережани, пошукує своєї сєтри Марії Томків і родичів своїх, які правдоподїбно мають знаходитися в Парані. Пошукуюча перебу-

старших. Говорилося тоді ширю, горячо. Я говорив про той біль, який мене гриз у той день, коли я скрізь почував, що ми є пасербі долї; що нас не рахують ні за що; що ми збиваємо маєтки комусь, а собі як раз стільки, щоби могли утриматись при життї та робити на панів; що в будучині ми не маємо надії зрівнатись з другими, бо не маємо на кого положитись; що наше нове покоління тутешнього хову є чуже і нашим загальним і своїм власним інтересам, бо темне: що у нас нема організації, якаб усунула ту темноту, нема шкіл порядних, нема фондів на їх засновання. Всі наші фонди гарно та пишно забрали нам освіченіші і хитрійші народи, а нам злишили брудну роботу і брудне Campo de Galicia.

Може я наговорив більше, ніж було треба; але потрібно було виносити цілий день ганьби, пониження, згїрдливї погляди і зневажачі усмішки куритибських панів і панків треба було все виносити, щоби порозуміти, що в мені кипіло!

І я закликав представників українського гетто до співучастї, до засновання в Куритїбі якоїсь торговельної української спілки, котраб мала основу не тільки місцевих українців, а й нас там на провінції в лісах. Такої спілки, щоби члєни сходились не для того щоби посмакувати ті чи иньчі брехні, а творили-б щось сталє тверде, така щоби з нього могло скористати принайменш підрастаюче покоління.

До Варшави прибули додаткові французькі офіцери. Вони будуть приділені до різних відділів війська як військові дорадники. На передмістю Варшави під проводом французьких офіцерів відчинено велику офіцерську школу.

Часописи постійно висказують погляд, що більшовики зовсім не хочуть мира з Польщею але її підбою.

Більшевицький наступ здовж залізниці з Білостоку і в Галичині, в напрямі Львова робить скорі поступи по мимо сильного опору Поляків.

В центрі поляки держаться ще в Пінску. Та коли наступ більшовиків буде продовжуватися, польське військо буде приневолене опорожнити цілковито пінські болота.

На полудне генерал Буденний дістав великі скріплення для своєї армії в панцирних автомобілях озброєних в машиніві карабіни, які оперують на отвертій полю, під час коли кіннота оперує серед лісів. Над Збручем і Стиром бореться переважно сама тільки піхота. Кіннота оперує великими масами в околиці Рівного і Луцка. На півночі таксамо ведеться боротьба виключно поміж піхотами.

Турецький наслідник зрікся „порожного“ престолу.

Князь Абдуль Меджид Еффенді, турецький наслідник престолу по нараді з численними високими достоянками в листі написанім до султана, зрікся всіх прав до наслідства. Він заявив, що не хоче бути наслідником престолу, який обдертий з всякої влади і обдерто з країв, які правно до него належать.

Японія загарбала великий край на Сибірі.

Недавно стало відомим, що Японія загарбала весь Сибір 150 миль на захід від Байкальського озера. Японія про око вела ніби переговори в цілі сотворення з цієї території самостійної республіки. Тимчасом показалося, що ці простори в дійсності знаходяться на ласці Японії. Територія яка знаходиться зараз під окупацією Японії має вигляд двох трикутників; оден тягнеться на північ в Сибір, а другий на полудне в Хіни. В цій справі відбувається вельми жива війна нот поміж правительством Зл. Держав і Японії, однак все держиться в великій тайні.

35.000.000 імігрантів.

Від хвилини проголошення незалежності Злучених Держав по кінець червня цього року прибуло до Злучених Держав 35.000.000 імігрантів.

Турки заключили тайний союз з Болгарією.

Турецькі націоналісти заключили з Болгарією тайний союз проти Англії і Франції. В Тракії турецькі і болгарські повстанці вже спільно борються проти Греків.

З українського життя за кордоном.

Диктатор Зах. УНР. Др. Евген Петрушевич вернув в товаристві від посла Вол. Сінгалевича після відбутих конференції з Праги і обняв урядування.

У звязку відомим виступом Петлюри в справі посередництва між нашим представниками і Поляками виступом, який зустрівся з однодушним протестом цілого нашого загалу, пан „барон“ Микола Василь-

наступив за згодою лідерів українського табору в Галичині. Очевидно: в цих вістках нема ані слова правди. Але в якій цілі пускає отсі відомости шан. б. віденський і теперішній бернський та берлінський посол — не тяжко відгадати.

З добре поінформованих кругів довідуємося, що голову парижської місії УНР. графа Михайла Тишкевича відкликано з його дотеперішньої посади. Відкликання мало наступити за імтимною порадою пана „барона“ Миколи Василька який дуже радо бажав би бачити себе на цій становищі. Останні місяці удержувалась парижська місія на приватні кошти гелови. На будучину як зачуваємо, уряд УНР. порішив забезпечити парижську місію на протяг пів року.

Від кількох днів відбуваються у Відні вступні наради в справі скликання Всеукраїнського Конгресу. Зі способу як цю справу ставляє група ініціаторів виходить що заноситься тут після відомої історії з Нац. Державним Союзом на нову петлюрівську авантуру.

Найновіші вісти.

З Фльоренції доносять, що по різних місцевостях півн. Італії далось чути трясене землі. Много осіб полягло, та много будівель упало.

В Італії жите страшне. Пів мільона робітників прилучилось до революції. Ряд рад би сему заридити але не в силі. Революціонери говорять, що если ряд вмішаєсь, тоді они ужиють бомб, і машинових крісів. Сю хвилю використовують анархісти.

Робітники стараються звалити ряд монархістичний а завести ряд советський.

З Лондону доносять, що Ірландія не спочиває, а всякими можливими способами працює, щоб видобутись з ярма англійського.

Префек Макс Свіней вже 30 днів голодує в тюрмі. Цілковито ослаблений, нич не говорить, а Англійці „яко культурний“ народ держать його в вязниці.

Найяснейша Жеч Носполіта, себто Польща, щось замовкла. Про ню вісти скупі; є надія, що там не гаразд. В короткім часі довідаємось і про її поводженне.

З Бразилії.

Донносять часописи, що військо котре стоїть в Унійов да Вікторія перенесось в Куритибу.

Над розширенням пристани в Паранагві, як ми вже доносили, праця в короткі розітчись.

Ходять вісти, що в Рійо має повстати

побачити бельгійського короля. Найліпше вийдуть на тій гостині сї, що одержують готелі бо солено беруть за одержане.

Хто хоче зложити дар на церков українську в Куритибі з оселі Прудентопільської, може зложити в канцелярії парохіяльній ОО. Василян.

Дня 26. с. м. збудуться звичайні загальні збори товариства „Україна“ в салі Народного Дому, зараз по Богослуженю.

ОГЛОШЕННЯ.

Де є Іван Данилович, родом з Галичини, села Козина, пов. Скалат? Рік тому перебував в С. Павльо; хтоб про него знав, або він сам, най зголоситься на адресу: Theodoro Saveczka, Prudentopolis або до редакції „Праці“.

Євдоха Томків, з села Вербів, повіт Бережани, пошукує своєї сестри Марії Томків і родичів своїх, які правдоподібно мають знаходитися в Парані. Пошукуюча перебуває тепер в пів. Америці. Хтоби про них знав, або они самі най зголосяться на адресу Корнила Хамриги, Ivahy Paganá, який подасть докладний адрес Євдохи Томків.

Продаєть ся 5 алькерів землі на лінії Капанема. Дуже тано. Користайте з нагоди, та зголосіть ся до п. Жанга Дурского.

КАЛЕНДАР „ПРАЦІ“ НА РІК 1921 уже друкуєсь. Хто з пп. купців, ремісників і інших фірм хотів би помістити свій анонс (оголошення), най звернеться чимскорше в тій справі на адресу Редакції „Праці“. Замовлення на календар приймаєсь вже від тепер, а висилатись буде з початком грудня с. р. Хто хоче мати перший календар „Праці“, виданий в 25 літню річницю української еміграції до Бразилії — най спішиться з замовленням, бо наклад невеликий.

В українськiм гетто.

(Продовжене.)

„Думи мої, думи мої, лихо мені з вами!“ нарікав так Шевченко. Чи мав він рацію нарікати, не знаю. Але я на свої думи аж занадто мусів потім нарікати. Завели мене; ошукали!.. Я пішов за пишними думами; я як метелик, полетів за огнем, що сам засвітив, і залетів у болото!.. В яке хочте болото: і в таке, що на Campo de Galicia мені налилося в черевики аж через холявки, і в...

Послухайте.

Низенька хатина повна шкільних лавок. Тяжко відшукати ту хатину на Campo de Galicia. Кажуть, вона є коло української церкви. Але церкву ще тяжше відшукати! Два чи три кипариси ростуть від улици і заховали за собою церкву. Ото церква! Який то нарід будував її? Ага, правда: тож ті зачумлені, що мешкають тільки на тих вулицях, де болото по коліна; ті, що мають право топтати бруковані вулиці тільки з мітлами в руках... Ото вони вигнали будинок, що треба було аж трох кипарисів, аби той будинок сховався від людського ока!.. Це мої дорогі земляки!

В тій низенькій хатині зібралося нас разом десять. Чотири молодших віком і шість

ки, щоб могли утриматись при собі не маємо надії зрівнатись з другими, бо не маємо на кого положитись; що наше нове покоління тутешного хову є чуже і нашим загальним і своїм власним інтересам, бо темне: що у нас нема організації, якаб усунула ту темноту, нема шкіл порядних, нема фондів на їх засновання. Всі наші фонди гарно та пишно забрали нам освіченіші і хитріші народи, а нам лишили брудну роботу і брудне Campo de Galicia.

Може я наговорив більше, ніж було треба; але потрібно було виносити цілий день ганьби, пониження, згрідливі погляди і зневажачі усмішки куритибських панів і панків треба було все виносити, щоб порозуміти, що в мені кипіло!

І я закликав представників українського гетто до співучасті, до засновання в Куритибі якоїсь торговельної української спілки, котраб мала основу не тільки місцевих українців, а й нас там на провінції в лісах. Такої спілки, щоб члени сходились не для того щоб посмакувати ті чи інші брехні, а творили-б щось стале тверде, така проб з нього могло скористати принайменш підрастаюче покоління.

Я казав приблизно так: „Ми потребуємо на провінції вашої помочи, бо ми там страшенно тратимо через брак регуляризації цін. Свої чи чужі перекупки нам є ворожі. Сподіються, що з нами раз два стануть рахуватись у Куритибі і ми завше будем в курсі цим — ми не можемо. Наша організація — чи одна чи й більше їх — є то все нове. Отже поза тим, що до нас відносяться з недовірем, нам ще стараються шкодити, бо ми зачіпаємо кишені одиниць. А з того виходить, що про зміну цін ми довідуємось остатні, і зза того дуже тратимо. А колиб ми мали тут ще таку кооперативу як у нас розвивається — миб знали до кого звертатись, а тим самим відразуб стали на тверді ноги“.

Так я казав і воно є дійсно. Роскинені далеко одна від другої наші бідні і слабонькі грошем кооперативи, не маючи жадної підпори в осередках гандлю, як Куритиба або П. Гросса стоять у ганебній залежності від тих же таких перекупок, що їх так не навидять.

Стоять і мусять стояти. За перекупками є цілий ряд літ а якого чи такого існування, а за кооперативами? Пару місяців. А з того виходить, що раніш, ніж поговорити з паном купцем, треба раніше поцілувати в руку пана перекупку!.. І цього ганебного „прийдемо поклонімся“ можна уникнути тоді, коли ми зєднаємось усі, а передовсім: коли в осередку торгівлі будемо мати щось наше, прнайміні прийнятій нами провідній думці.

Сподіватися, що якась особа во імя патріотизму буде бити черевики та обходити інтереси пяти чи кілька кооператив — така сподіванка даремна. І найширший патріот потребує істи. Отже, не кине свого діла ради нас, коли те діло дає йому утримання; а як що і кине то скаже собі добре заплатити. Тим часом як гандльова спілка чи той хто її буде вести, самим фахом буде в курсі руху і нас про той рух може повідомити.

(Далі буде.)

Шакер оплачений з забудованими, на лінії Маркондес є до продажі. Хтоби хотів купити, нехай зголоситься до Ілька Лапчака, властителя того шакру.

Одинокий заклад фотографічний у
Прудентополи.

Atelier Photographico
Americano.

Miguel Kus e Max Hekl

Чи Ви вже знаєте? В Прудентополи при
улиці Dr. Afonso Camargo (напротив поль-
ського клубу) мешкає фотограф. Если хо-
чете мати гарну фотографію свою, своєї
жінки, дітей або і цілої родини, зайдіть до
него, а одержите.

Праця гарна, точна, скоро — ціни умір-
ковані. Рівнож виконує фотографії в ко-
льорах, та після бажаня побільшає.

Мих. Кусь — Макс Гекль.
Прудентополис Парана

МАТЕМАТИКА — РИМАРСЬКА СПІЛКА
Matvyyko — Komnickiy.

Виконуєсь совісно, по дешевих цінах че-
ревики, чоботи, шинцелі, після найновішої
моди і з найлучшої шкіри.

Рівнож виконуєсь всякого рода упряж,
сідала і інші прибори входячі в обсяг ри-
марства.

Приймаєсь замовлення, яктакож на скла-
ді до набуття в кожній хвилі всякі прибори
і знаряди так з фаху римарського як і
шенського.

Ціни приступні — праця совісна; Мож-
на купувати і гуртовно. Кожний Українець
повинен в праці своїх свідомих Україн-
ців-ремесників. Нині вялич весели: СВИЙ
ДО СВОГО!

Matvyyko & Komnickiy
Prudentopolis Парана

Лікар і оператор
Др. МИРОСЛАВ ШЕЛІГОВСКИЙ
Бувший асистент клінік європейських.
CURITYBA, Rua S. Francisco 25.

Лічить після найновішої системи. — Виконує всякі опе-
рації хірургічні.

Посторонних слабих приймає на ліченє і побут у своїй клініці. Лічить
лучами „Roentgen“. Посідає власну лабораторію до бадань хемічних і мі-
кроскопових, та всяких інших бадань крови в слабостях внутренних.

Порада листовно і устно. — Мож розмовитись по українськи.

CURITYBA — Rua S. Francisco № 25. — Parana — Brazil.

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ШИРОКОЇ БРАЗИЛІЇ.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським
шпитали в Прудентополи, поручає всім терплячим Українцям так
мущинам, як і жінщинам свої успішні лікарські услуги.

Лічить з найліпшим і найпевнішим успіхом, ревматизм, всякі недуги жолудкові,
недуги утроби, нирок, гемороїди, недуги шкірні, різні затроєня, недугу падачки і т. д.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним
довірєм, а дістає пораду.

На відповідь залучіть поштовою марку.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.
Prudentopolis — Парана.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години
пополудни в українським шпитали. (Безплатно для бідних).

Кравчарня „УКРАїНА“
Василя Магеровского

Виготовляє всякі убрания від найдо-
розших до найдешевших: плащі, наміт-
ки, маринарки, сподні — взагалі все,
що входить в обем кравецтва.

Всякі роботи виконує скоро, совісно —
після міри, крою і моди.

Ціни найпріступнійші.

Українці! Попирайте завсїгда лиш
своїх!

ALFALATARIA „UCRAINA“
de
Basilio Magerovskyi
Parandua Sta. Catharina

Оселя Гважувіра — Парана
Бразилія.

Найбільший склеп український.
ІВАНА ШЕРЕМЕТИ.

Поручаєсь всім Українцям склеп
свідомого Українця, в котрім най-
дуть ся товари споживчі, знаряди до
домашнього вжитку. Хто що потрібує
а певно що не пожалуєте, коли спов-
нить обовязок народний:

СВИЙ ДО СВОГО.

Купуєсь абже і всякі продукта
кольоніяльні.

Чи Ви вже були коли у склепі
НИКИТИ ДОНЯКА у містї Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в містї
Іраті, недалеко стації залізничої.

В його склепі знайде кождий Українець найлучший і найдешевший то-
вар. О сім переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никити Доняка.

Простора сая повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда,
товари споживчі і т. и. — а все по ціну найпріступнійшій. Переїзджаю-
чі можуть перенозувати, або в бараку, або в саях на горі помешканя. Ті,
що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольоніяльні.

До кождого потягу вислаєсь власний віз, а в разї потреби винаймаєсь фіра
до Прудентополи і колької Іраті.

СВИЙ ДО СВОГО — УКРАїНЕЦЬ ДО УКРАїНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Parana.

Український склеп
ХРУНЯ І ВРАТА.
в кольонії Вера Гварані.

Продаємо ріжнородні продукта по най-
таншій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні,
як герву-матте, обрччі з тімбо, кору з
брамомуні, віск, масло кури, і т. д.

На складі єсть кава, цукор білий і жов-
тий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сук-
нянні і солом'янні, і т. д.

Chrun & Irmão
Vera Guarany — Paulo Frontim, Parana.

ANTONIO REBOUCAS PARANA
Riosinho
CASA DO POVO

УКРАїНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО
В АНТОНІЙО РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстар-
ших склепів у цілім муніци-
пїю Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких
справді хто забачає — ФАЗЕНДА — ЗЕ-
ЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і
усе, що потрібне до ужиткоу домаш-
нього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.
На складі КАВА — ЦУКОР — усі
споживчі товари. Капелюхи — стрільні
артикули — окраси зі золота як брошки,
перстені, ланцужки до годинників і т. д.
Чого Вам треба — купите і будете
вдоволені.

Constantino Odreckyi
Antonio Rebouças Parana

УКРАїНСЬКИЙ СКЛЕП
Івана Мойси
В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродає ріжнородні продукта
по найтаншій ціні. Купує уся-
кі продукта кольоніяльні, а
найцікавше, що платить до-
росше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІЇ

В. КУН І СИН
ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фа-

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Іраті, недалеко стациі залізничої.

В його склепі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то вар. О сім переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка. Простора саяла повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда, товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаючі можуть переночувати, або в бараку, або в саялах на горі помешканя. Ті, що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольоніяльні.

До кожного потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра до Прудентополя і кольонії Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

CAIXA
POSTAL
246.

BEBIDAS AS CERVEJAS

DA
ATLANTICA

Atlantica

Luzitana

Curitibana

Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:

ясні:

Атлантика
Люзитана
Гамбург
Куритибана
Паранаенсе

темні:

Мюнхен
Кульмбах
Демократа
Портер

НАПИТКИ:

Атланта
Більц

Вода Столова

Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини

Абакаші

Черешень

Малин

Помараньч

Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни!
Роздаємо насіне ячменю за контрактом або продаємо вибіране насіне ячменю!

Сухі дріжджи Атлантики є найлучші і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

ХРУНІА І БРАТА.
в кольонії Вера Гварані.

Продаємо ріжнородні продукта по найтаньшій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні, як герву-матте, обручі з тімбо, кору з брамонуї, віск, масло кури, і т. д.

На складі єсть кава, цукор білий і жовтий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сукнянні і соломнянні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Paraná.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІИ

прошу прийти у мій склеп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я свідомий, що переконаєтесь, що кажу правду!

João Moisa

Marechal Mallet

Paraná

УКРАЇНСЬКИЙ
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО
В АНТОНІО РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципії Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забачає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до уюткоу домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцюшки до годинників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças

Paraná

В. КУН І СИН

ПІРАНІА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фабриці КАП ФЛЯШКОВИХ, купую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. KUHN & FILHO

Guajuvira

Paraná

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

В

ІРАТІ

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших околиць, наш склеп, який є завжди заосмотрений у найріжноріднійші товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якості. Великий вибір ріжнородних матерій, коців, капелюхів, вовняних пал, хусток, білого полотна, черевики з фабрики Фаворита, осотові вовнянні убраня і многі иньші товари галстариїні.

НАЧИНЕ КУХОНЕ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складі велику скількість: МУКИ пшеничної житної і кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий, Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ НАФТА, ОЛІЙ, ріжнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, напитки красві і заграничні.

Скуповуємо герву — віск і мід
для ПП. Каросників є портера, січки і кукурудзи не брак.

Продаж деталічна і гуртовна

Для прибувших залізницею вічліг.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публіки. Телеграфічна адреса: „Kozak” Iraty.

Українська печатня в Прудентополю.